

spørgsel, og jeg tror, at det vilde være ønskeligt, om man opstille Diskussionen derom til denne Leilighed, saavel om de Punkter, som særlig ere fremdragne i Forespørgslen, som ogsaa om de Par Punkter, som ikke udtrykkelig er nævnt deri, men som danner Forudsætningen for Forespørgslen. Hele Kvægsygepørgsmaalet maa vistnok helst behandles under Et ved denne Forespørgsels Behandling, og jeg bemærker dette udtrykkelig, fordi jeg ellers kunde have fundet Anledning til at gjøre nogle Bemærkninger i Anledning af, hvad det erede Medlem yttrede. Naar man nu fra saa mange Sider fremhæver det Ønskelige i at gjøre Noget til Ophjælpning af Handel, Industri og Skibsart og i det Hele taget for de materielle Interesser i denne Retning, hvori jeg er ganske enig, og til hvilket jeg ønsker at bidrage, hvad jeg kan, saa maa det ligge nær ogsaa at sætte Bliffet paa, hvor ugunstige for Diebliffet netop i dette Aar Landbrugets Forhold ere, og særlig paa Finanslovsforslaget skulde man næsten have ventet, at Regjeringen vilde have ræsonneret som saa: Saar have Landbrugerne i det Hele taget en Indtægt, som er en Fjerdedel mindre, end den pleier at være; vil der da ikke under saadanne Omstændigheder være Aarsag til at estergive dem en Del af Statterne? I mangfoldige Egne af Landet er Høsten iaar af den Beskaffenhed, saa ringe, at en stor Mængde af Landbrugerne vil være nødt til at tære af deres Kapital for at kunne leve, idet Høstens Udbytte næppe vil være til mere end til at betale Prioritetsrenter og Drift. Naar det er Tilfældet, vilde en lempelig Nedsættelse af Sammel- og Landstakten være tilraadelig. Der vilde derved ske en Billighedshandling ligeoverfor denne store og meget vigtige Klasse af Medborgere. Man skulde navnlig have ventet et saadant Skridt fra den høitærede Regjerings Side; thi vi se jo, hvorledes denne Regjering af Hensyn til de mindre gunstige agrariske Forhold paa vor vestindiske Ø St. Croix undlader at foreslaa Skat fra denne Ø, foreslaar at lade den være skattefri, uagtet den tidligere har betalt Skat. Var det da ikke rimeligt, naar Forholdene bleve uheldige i Danmark, til en vis Grad at gjøre noget lignende ogsaa her? Hvad jeg vilde finde rimeligt i saa Henseende, var, om der blev fastsat, at Agerbrugere indtil en 1/2 Hartkorn vare fri for deres Hartkornsskat, og enhver som helst Agerbruger var helt fri for de Skatter, han svarede af den første 1/2 Hartkorn, og for de næste 3 af 5 1/2 Hartkorn — eller hvilket Antal 1/2 Hartkorn man nu vilde sætte — skulde enhver som helst Agerbruger kun svare Halvdelen. Jeg vilde anfæ det for meget rimeligt, om man kom med et saadant Forslag, navnlig naar man tager Hensyn til, hvor stor en Byrde der er paalagt Agerbruget til Bedste for andre Erhvervsagene i Danmark gennem Toldafgifterne og navnlig gennem Beskyttelsestolden. Dette var nu vort Agerbrug. Gaa vi et Skridt længere

nedad — om jeg tør sige saa — i Samfunds-klasserne og komme til Husmands- og Arbeids-klasserne i Byerne og paa Landet, faar man det Indtryk af Finansloven, at det ikke er den høie Regjering fuldkommen nærværende, at der eksisterer en saadan Samfundsklasse her i Danmark. Naar man ser bort fra de Bevillinger paa Finansloven, som Folkethinget ved mangeaarige Bestræbelser har faaet indsat til Understøttelse til Folkehøjskoler, og andre Bidrag til Erøngendes Undervisning, er der paa Finansloven ikke andre Punkter, paa hvilke man mindes om denne Klasse's Tilværelse end ved Tolden og Brændevinsafgifterne samt de Meniges Lønning, hvormed jo rigtignok er forbundet en ikke uvæsentlig Byrde for de Paagjældende. Jeg kan ikke finde andre Punkter paa Finansloven, hvorved man mindes om denne Klasse. So der er rigtignok enkelte Steder, hvor der er Spor af Hensyntagen til denne Klasse, men saa er det rigtignok ogsaa paa en eiendommelig Maade. Jeg skal anføre et enkelt Tilfælde, som jeg finder i Tillæg Sp. 496, hvilket jeg saa meget mere skal anføre, som det vedrører et Forhold i min Valgkreds. Der oplyses her, at et Hus med 4 à 5 1/2 Tdr. Land under Sorø Akademi, der er det sidste af de tilbageværende Fæstehuse under Akademiets forrige Bøndergods, paa Grund af vedværende Misligholdelse af Fæstevillaarene er blevet fradømt Fæsterev og derefter solgt ved Auktion for 2810 Kr. I Anledning af Selveiendomsloven af 3die Marts 1852 blev Eiendommen i sin Tid taget til 548 Kr. 41 Ore, men Fæsterev vilde ikke købe. Denne Mand har ganske sikkert forbrudt sit Fæste, og der er juridisk ikke Noget at sige dertil, men naar man ser hen til, at Regjeringen ligeoverfor de vestindiske Plantører vedbliver at indrymme disse Hensind paa Hensind, Laan paa Laan, i Millionvis næsten, af Statskassen, ser det noget eiendommeligt ud, at samme Regjering skrider saa skarpt ind mod en gammel Mand, hvad han jo maa være, siden han er den sidste af de tilbageværende Fæstere fra før 1852, og Regjeringen kan ikke have til Undskyldning i saa Henseende, at det er nødvendigt af Hensyn til de øvrige Fæstere paa Akademiets Gods at skride saa stærkt ind, thi det er jo den sidste. Det er egentlig Synd, at denne smukke Foranstaltning fra de første Rigsdages Tider, at sælge af Sorø Akademis Huse, skal afsluttes paa denne Maade; det er den nuværende Minister, det er forbeholdt at gjøre dette. Men dengang raadede der ogsaa en anden Mand i Regjeringen end nu. Ser man hen til den Maade, hvorpaa Regjeringen stiller sig overfor andre Samfundsklasser; er der heller ikke nogen fuldkommen Overensstemmelse derimellem. Det er bekendt, at en juridisk Embedsmand nylig er bleven affædiget paa Grund af Forhold, som ere blevene offentlig fremdragne uden Modsigelse, og som jeg derfor